

Art. 1. (1) Rada Ministrów ustali, niezależnie od planów parcelacyjnych i wykazów imiennych wydawanych na podstawie dotychczasowych przepisów o wykonaniu reformy rolnej, nadzwyczajny wykaz imienny nieruchomości podlegających wykupowi przymusowemu — w rozmiarze do 40.000 ha.

(2) Nadzwyczajny wykaz imienny zostanie ogłoszony do dnia 1 października 1936 r.

Art. 2. (1) Jeżeli do dnia 1 października 1937 r. właściciele nieruchomości ziemskich nie rozparcelują gruntów objętych nadzwyczajnym wykazem imiennym lub nie sprzedadzą ich Państwowemu Bankowi Rolnemu nastąpi przymusowy wykup tych gruntów. Przy parcelacji i przymusowym wykupie obowiązują przepisy ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr 1, poz. 1).

(2) Przy obliczaniu obszaru rozparcelowanych gruntów uwzględnione będą tylko grunty, w odniesieniu do których decyzje zatwierdzające wykazy nabywców stały się wykonalne.

Art. 3. Prawo zgłaszania wniosków o przyznanie wyłączenia na mocy art. 5 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej w nieruchomościach objętych nadzwyczajnym wykazem imiennym przysługuje właścicielom w ciągu dni 30 od daty ogłoszenia nadzwyczajnego wykazu imiennego.

Art. 4. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 5. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

517.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 sierpnia 1936 r.

o uznaniu Statutu Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 21 kwietnia 1936 r. o stosunku Państwa do Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 240) zarządza się co następuje:

§ 1. Uznaje się załączony do rozporządzenia niniejszego Statut Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, złożony przez reprezentację prawną tego Związku.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: *W. Świątosławski*

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1936 r. (poz. 517).

S T A T U T

Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej.

I. Zasady ogólne.

§ 1.

Muzułmański Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej rządzi się przepisami swego wyznania, w ramach ustawy o stosunku Państwa do Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, niniejszego swego Statutu oraz obowiązujących praw państwowych. Związek posiada ustrój i własny zarząd wewnętrzny, niezależnie od jakichkolwiek władz, mających swą siedzibę poza granicami Państwa.

§ 2.

Podstawą przepisów religijnych wyznania Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej jest Koran i Szariat.

II. Mufti.

§ 3.

Naczelną władzę w Muzułmańskim Związku Religijnym w Rzeczypospolitej Polskiej oraz nadzór nad wykonywaniem obowiązków przez duchowieństwo i pieczę nad religijnymi potrzebami muzułman sprawuje mufti muzułmański w Rzeczypospolitej Polskiej z pomocą Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego.

§ 4.

Mufti stoi na czele Muzułmańskiego Związku Religijnego i wybierany jest dożywotnio przez Wszechpolski Elekcyjny Kongres Muzułmański. Siedzibą muftiego jest m. Wilno.

§ 5.

Do zakresu czynności muftiego należy przede wszystkim:

1) rozstrzyganie spraw ściśle wyznaniowych, dotyczących zasad nauki Islamu, interpretacji Koranu i Szariatu oraz praktyk religijnych;

2) organizacja i ogólne kierownictwo sprawami Muzułmańskiego Związku Religijnego;

3) reprezentowanie Muzułmańskiego Związku Religijnego wobec władz państwowych, wobec kościołów i innych związków religijnych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej tudzież wobec muzułmańskich związków religijnych zagranicznych;

4) przyjmowanie osób innego wyznania do Islamu i określanie szczegółowych warunków takiego przyjęcia;

5) ogólna piecza nad religijnymi potrzebami muzułman, zwłaszcza nadzór nad nauczaniem religii i przygotowaniem kandydatów na duchownych;

6) sprawowanie nadzoru nad duchowieństwem i zwoływanie zjazdów duchowieństwa;

7) odwiedzanie i nadzorowanie gmin wyznaniowych;

8) wyznaczanie w razie potrzeby swego zastępcy, zatwierdzanie duchownych Związku na ich stanowiskach i ich odwoływanie oraz mianowanie i zwalnianie urzędników Muftiatu;

9) przewodnictwo w Najwyższym Kolegium Muzułmańskim oraz wykonywanie jego uchwał;

10) składanie Najwyższemu Kolegium Muzułmańskiemu wniosków w sprawach, zastrzeżonych Statutem niniejszym kompetencji Kolegium;

11) przewodniczenie na Wszechpolskich Muzułmańskich Kongresach;

12) naczelny zarząd i nadzór nad wakufami i całym majątkiem Związku Religijnego oraz układanie i wykonywanie budżetu;

13) działanie prawne imieniem Muzułmańskiego Związku Religijnego i jego poszczególnych gmin wyznaniowych;

14) wyznaczanie dotacyj imamom i muezzinom w Warszawie, w Wilnie i w Słoniemiu.

§ 6.

(1) W razie zawakowania stanowiska muftiego, jak również w razie niemożności bezpośredniego sprawowania przez niego swych obowiązków, zastępuje go członek Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego, wyznaczony uprzednio przez muftiego, a w braku takiego wyznaczenia lub niemożności pełnienia funkcji przez wyznaczonego, najstarszy wiekiem członek Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego.

(2) Zastępca muftiego na cały czas sprawowania zastępstwa posiada wszystkie uprawnienia, przysługujące muftiemu.

§ 7.

Przy muftim istnieje biuro (Muftiat), na czele którego stoi sekretarz, mianowany przez muftiego, będący zarazem sekretarzem Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego.

III. Najwyższe Kolegium Muzułmańskie.

§ 8.

(1) Najwyższe Kolegium Muzułmańskie składa się z muftiego, jako przewodniczącego, oraz czterech członków: dwóch duchownych i dwóch świeckich, wybieranych na lat pięć przez Wszechpolski Kongres Muzułmański łącznie z ich zastępcami t. j. dwiema osobami duchownymi dla członków duchownych i dwiema osobami świeckimi dla członków świeckich, które, w razie ustąpienia lub śmierci członka Kolegium, wchodzi automatycznie na jego miejsce w kolejności zależnej od liczby otrzymanych przy swym wyborze głosów.

(2) Siedzibą Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego jest m. Wilno.

§ 9.

Dla piastowania mandatu członka Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego wymagane jest poza innymi warunkami, przewidzianymi w Statucie niniej-

szym dla możności piastowania urzędów w Muzułmańskim Związku Religijnym:

a) ukończonych 35 lat;

b) dyplom wyższej szkoły duchownej (Medrese) lub co najmniej ukończenie szkoły średniej.

§ 10.

(1) Najwyższe Kolegium Muzułmańskie zbiera się na sesję co najmniej raz na kwartał. Zwoływanie Kolegium, ustalanie terminów posiedzeń i porządku dziennego oraz przewodnictwo w nim należy do muftiego. Do ważności uchwał Kolegium wymagana jest obecność co najmniej 2 członków oraz muftiego lub jego zastępcy. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Uchwały Kolegium są obowiązujące po zatwierdzeniu ich przez muftiego, który powinien powziąć odnośną decyzję najdalej w ciągu 8 dni, licząc od dnia powzięcia uchwały.

(2) W razie odmowy zatwierdzenia uchwały Kolegium przez muftiego, Kolegium na swym najbliższym posiedzeniu ma prawo powziąć decyzję w przedmiocie przedstawienia sprawy do ostatecznego rozstrzygnięcia:

1) Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, o ile powodem odmowy muftiego zatwierdzenia uchwały był zarzut niezgodności jej z przepisami Statutu niniejszego lub ustawy o stosunku Państwa do Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej,

2) Najbliższemu Wszechpolskiemu Kongresowi Muzułmańskiemu we wszystkich innych przypadkach.

(3) Z przebiegu posiedzeń Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego spisuje się protokoły, które prowadzi sekretarz muftiatu.

(4) Protokół podpisują wszyscy członkowie Kolegium, którzy w danym posiedzeniu brali udział.

§ 11.

O dniu i miejscu zwołania Najwyższego Kolegium oraz godzinie rozpoczęcia jego obrad zawiadamia mufti członków Kolegium listami poleconymi przynajmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem, przesyłając jednocześnie porządek dzienny sesji z zaznaczeniem ile przypuszczalnie dni będzie ona trwała.

§ 12.

Do kompetencji Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego należy:

1) układanie listy kandydatów na stanowisko muftiego i przedstawianie jej Kongresowi Elekcyjnemu;

2) uchwalanie budżetu i zatwierdzanie sprawozdań rachunkowych;

3) a) wyznaczanie dotacyj imamów i muezzinów z wyjątkiem imamów w Warszawie, w Wilnie i w Słoniemiu, w miarę posiadanych funduszy i ilości wakufów;

b) ustalanie wysokości opłat za wykonywanie posług religijnych oraz za wydawane stronom prywatnym zaświadczenia i inne dokumenty;

- c) udzielanie zezwoleń na zbieranie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, dobrowolnych składek na potrzeby kultu, budowy lub utrzymywania meczetów i cmentarzy;
- 4) postanowienia o przyjęciu darowizn i zapisów, o nabywaniu, zamianie, sprzedaży lub obciążeniu majątku nieruchomości Muzułmańskiego Związku Religijnego i poszczególnych gmin wyznaniowych z wyjątkiem wakufów;
- 5) uchwały o nadawaniu obiektom majątkowym cech wakufów i uchwały o zamianie wakufów;
- 6) sprawy, dotyczące organizacji, tworzenia, znoszenia gmin wyznaniowych oraz zmiany ich granic;
- 7) sprawy zakładania szkół dla nauczycieli religii i przygotowywania kandydatów na duchownych;
- 8) sprawy wydawnicze;
- 9) zakładanie meczetów, cmentarzy i zakładów dobroczynnych;
- 10) prowadzenie spisów ludności muzułmańskiej i opracowywanie danych statystycznych, jej dotyczących;
- 11) zwoływanie ogólnych zebrań gmin wyznaniowych oraz Wszechpolskiego Kongresu Muzułmańskiego i Kongresu Elekcyjnego;
- 12) wydawanie szczegółowych przepisów i regulaminów w sprawie wykonania postanowień Statutu niniejszego;
- 13) rozpatrywanie wszelkich innych spraw, jakie mufti uzna za wskazane poddać uchwałom Kolegium.

§ 13.

Zażalenia w sprawach wyborów lub nieprawidłowości przy pobieraniu uchwał rozpatruje w pierwszej i ostatniej instancji Najwyższe Kolegium Muzułmańskie, które w tym przedmiocie uchwali szczegółowe przepisy.

§ 14.

Najwyższe Kolegium Muzułmańskie sędzi w pierwszej i ostatniej instancji sprawy o nieważność lub rozwiązanie małżeństwa przy zachowaniu przepisów prawa państwowego. Przepisy o postępowaniu w sprawach małżeńskich wydaje Wszechpolski Kongres Muzułmański po uprzednim uzgodnieniu ich z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

IV. Wszechpolski Kongres Muzułmański.

§ 15.

(1) Wszechpolski Kongres Muzułmański składa się z delegatów muzułmańskich gmin wyznaniowych, wybranych przez ogólne zebranie członków gminy wyznaniowej, oraz z wszystkich członków Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego.

(2) Gminy, liczące poniżej 200 osób uprawnionych do głosowania, wybierają dwóch delegatów: jednego duchownego i jednego świeckiego.

(3) Gminy, liczące powyżej 200 uprawnionych do głosowania, wybierają jednego delegata na każde 100 osób uprawnionych do głosowania, o ile możliwości w ten sposób, aby dana gmina wybrała jednakową ilość delegatów duchownych i świeckich.

§ 16.

Bierne prawo wyboru na delegata do kongresu przysługuje mężczyznom wyznania muzułmańskiego,

posiadającym obywatelstwo polskie, mającym ukończonych 25 lat, korzystającym z pełni praw obywatelskich, sądownie nie karanym za czyny hanbiące i zamieszkującym w danej muzułmańskiej gminie wyznaniowej co najmniej od roku.

§ 17.

Nie może być wybrana delegatem do Kongresu osoba, pozostająca pod śledztwem za przestępstwa zagrożone co najmniej karą więzienia, oraz osoba duchowna, zawieszona w urzędowaniu lub złożona z urzędu przez właściwą władzę duchowną.

§ 18.

(1) Wszechpolski Kongres Muzułmański jest zwoływany przez Najwyższe Kolegium Muzułmańskie i odbywa się w Wilnie co najmniej raz na pięć lat. Datę zwołania Kongresu ustala w porozumieniu z władzami państwowymi Najwyższe Kolegium Muzułmańskie, które też układa jego porządek dzienny.

(2) Na posiedzeniach Kongresu przewodniczy mufti, który może poruczać przewodnictwo jednemu z członków Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego.

(3) W razie niedojścia do skutku zebrania Kongresu w pierwszym terminie mufti wyznacza nowe zebranie na dzień następny, które jest ważne bez względu na ilość obecnych członków.

§ 19.

Data zwołania Kongresu powinna być zakomunikowana właściwym imamom pismami poleconymi co najmniej na 10 dni przed wyznaczonym dniem jego otwarcia z jednoczesnym przesłaniem zarządzenia Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego w przedmiocie przystąpienia do wyborów delegatów.

§ 20.

Do kompetencji Wszechpolskiego Kongresu Muzułmańskiego należy:

- 1) sprawdzanie mandatów wyborczych do Kongresu;
- 2) wybór członków Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego i ich zastępców;
- 3) uchwalanie na podstawie sprawozdań i wniosków Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego ogólnych wytycznych i dezyderatów co do potrzeb Islamu w Polsce;
- 4) uchwalanie wniosków Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego w sprawie zmian i uzupełnień Statutu Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) rozpatrywanie spraw wyznaniowych, jakie mufti uzna za potrzebne poddać uchwałom Kongresu.

§ 21.

Uchwały Wszechpolskiego Kongresu Muzułmańskiego, poza uchwałami w sprawie zmian i uzupełnień Statutu niniejszego, zapadają zwykłą większością głosów przy udziale delegatów co najmniej od połowy wszystkich muzułmańskich gmin wyznaniowych. Przy równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Wybory odbywają się tajnym głosowaniem za pomocą kartek. Za wybranych uważa się tych, którzy otrzymali zwykłą większość głosów obecnych delegatów.

§ 22.

Z obrad Kongresu spisuje powołany do tego przez przewodniczącego członek Kongresu protokół, który podpisują przewodniczący i sekretarz Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego oraz co najmniej pięciu członków Wszechpolskiego Kongresu Muzułmańskiego. Odpis protokołu Najwyższe Kolegium Muzułmańskie przedkłada Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 23.

W czasie wakowania stanowiska muftiego Wszechpolski Kongres Muzułmański nie może być zwoływany.

V. Wszechpolski Kongres Elekcyjny Muzułmański.

§ 24.

(1) Wszechpolski Kongres Elekcyjny Muzułmański składa się z delegatów muzulmańskich gmin wyznaniowych oraz z członków Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego i jest zwoływany w razie opróżnienia urzędu muftiego celem dokonania wyboru jego następcy.

(2) Delegaci do Kongresu Elekcyjnego wybierani są w sposób, określony dla wyboru delegatów do Wszechpolskiego Kongresu Muzułmańskiego (§§ 15, 16, 17, 19 Statutu niniejszego).

(3) Do kompetencji Kongresu Elekcyjnego należy jedynie wybór muftiego; poza tym Kongres ten nie jest władny podejmować żadnych innych uchwał ani rozpatrywać żadnych innych spraw.

§ 25.

Kongres Elekcyjny dokonywa wyboru muftiego spośród co najmniej dwóch kandydatów, przedstawionych mu przez Najwyższe Kolegium Muzułmańskie. Listę tych kandydatów układa Najwyższe Kolegium Muzułmańskie po uprzednim uzyskaniu zgody władzy państwowej na poszczególnych kandydatów.

§ 26.

Kongres Elekcyjny zwoływany jest przez Najwyższe Kolegium Muzułmańskie i odbywa się w Wilnie najdalej w terminie dwóch miesięcy od chwili ostatecznego uzgodnienia listy kandydatów z władzą państwową.

§ 27.

Przewodniczącym Kongresu Elekcyjnego jest zastępca muftiego.

§ 28.

(1) Dla wyboru muftiego wymagana jest większość $\frac{2}{3}$ głosów obecnych i obecność przynajmniej $\frac{2}{3}$ uprawnionych do głosowania delegatów. W razie niedojścia do skutku Kongresu w pierwszym terminie zastępca muftiego wyznacza nowe zebranie po upływie trzech dni, które jest prawomocne bez względu na ilość obecnych członków.

(2) Poza tym co do jego posiedzeń mają zastosowanie postanowienia, odnoszące się do Wszechpolskiego Kongresu Muzułmańskiego (§§ 21 i 22 Statutu niniejszego).

VI. Muzułmańskie gminy wyznaniowe.

§ 29.

(1) Dla zaspokajania potrzeb religijnych mułman istnieją muzulmańskie gminy wyznaniowe.

(2) Na czele muzulmańskiej gminy wyznaniowej stoi imam, którego zastępcą i pomocnikiem jest muezzin.

(3) W razie potrzeby w poszczególnych przypadkach ilość muezzinów w danej gminie wyznaniowej może być powiększona do dwóch.

§ 30.

(1) Obowiązkiem imama jest wykonywanie pod nadzorem muftiego czynności duchownych oraz zaspokajanie potrzeb religijnych członków gminy wyznaniowej, a w szczególności:

1) odprawianie nabożeństw,
2) nadawanie imion, udzielanie ślubów, grzebanie zmarłych,

3) wykonywanie poleceń muftiego, dotyczących zarządzania gminą wyznaniową i spełniania czynności duchownych.

(2) Ponadto imam prowadzi, jeśli mu to zostanie poruczone, akta stanu cywilnego zgodnie z przepisami państwowymi.

§ 31.

Miejscowym meczetem, cmentarzem i majątkiem Związku Religijnego lub gminy wyznaniowej zarządza imam w myśl postanowień Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego i poleceń muftiego.

§ 32.

(1) Kwalifikacje, wymagane od kandydatów na imamów i muezzinów, ustala mufti.

(2) Wykluczone od piastowania tych stanowisk są:

1) osoby, nie odpowiadające wymaganiom przepisów wyznania muzulmańskiego,

2) osoby, nie posiadające obywatelstwa polskiego i nie władające językiem polskim, o ile nie zostały zwolnione od tych wymogów przez właściwą władzę państwową,

3) osoby, które nie osiągnęły 25 lat życia, gdy chodzi o stanowisko imamów, osoby, które nie osiągnęły 23 lat życia, gdy chodzi o stanowiska muezzinów,

4) osoby, uznane prawomocnym wyrokiem sądowym winnymi zbrodni lub czynu karalnego, pochodzącego z chęci zysku lub przeciw moralności,

5) osoby, prawomocnie zasądzone za czyny występne, pociągające za sobą pozbawienie lub ograniczenie praw,

6) osoby, co do których toczy się śledztwo o zbrodnię lub występki,

7) osoby ubezwłasnowolnione na czas trwania ubezwłasnowolnienia.

§ 33.

(1) Imam i muezzin wybierani są przez ogólne zebranie członków muzulmańskiej gminy wyznaniowej a zatwierdzani na stanowiskach przez muftiego.

(2) W razie niezatwierdzenia kandydata przez muftiego przeprowadzone być mają ponowne wybory.

(3) Jeżeli ponownie przedstawiony kandydat nie uzyska od muftiego zatwierdzenia na stanowisku, mufti uprawniony jest do zamianowania imamem lub muezzinem osoby podług swego uznania.

(4) Również mufti uprawniony jest do mianowania imama lub muezzina w przypadku, gdyby ogólne zebranie członków muzulmańskiej gminy wyzna-

niowej nie dokonało wyboru w wyznaczonym terminie wyborczym.

§ 34.

Imam i muezzin może być zawieszony przez muftiego w urzędowaniu, złożony z urzędu lub ukarany dyscyplinarnie:

- 1) w razie zaniedbywania przez nich swoich obowiązków,
- 2) w razie działania na szkodę gminy wyznaniowej,
- 3) w razie dopuszczenia się czynu nie liczącego z godnością duchownego.

VII. Ogólne zebranie członków muzułmańskiej gminy wyznaniowej.

§ 35.

Dla dokonywania wyboru na stanowiska imamów i muezzinów w gminach wyznaniowych oraz wyboru delegatów od tych gmin do Wszechpolskiego Kongresu Muzułmańskiego i Kongresu Elekcyjnego powołane są ogólne zebrania członków muzułmańskiej gminy wyznaniowej.

§ 36.

(1) Ogólne zebranie członków muzułmańskiej gminy wyznaniowej zwołuje Najwyższe Kolegium Muzułmańskie za pośrednictwem miejscowego imama lub zastępującego go muezzina.

(2) Zarządzenie Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego w powyższym przedmiocie wysłane być powinno listem poleconym co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem zebrania.

§ 37.

Członkami ogólnego zebrania muzułmańskiej gminy wyznaniowej są wszyscy mężczyźni, obywatele polscy, wyznania muzułmańskiego, mający ukończonych lat 21, mieszkający w obrębie danej gminy wyznaniowej przynajmniej od roku, używający w pełni praw cywilnych i umieszczeni w spisie uprawnionych do głosowania w danej gminie. Spis taki sporządza imam lub jego zastępca i wykląda go co najmniej na 25 dni przed terminem ogólnego zebrania do publicznego przeglądu na przeciąg 5 dni. W ciągu tych 5 dni wszystkie zarówno opuszczone, jak i umieszczone w spisie osoby pełnoletnie mogą wносить zażalenia przeciw spisowi do Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego, które rozstrzyga ostatecznie.

§ 38.

(1) Ogólne zebranie jest prawomocne przy obecności co najmniej zwykłej większości uprawnionych do głosowania. W razie niedojścia do skutku zebrania w pierwszym terminie następne zebranie odbywa się po upływie 3 godzin i jest prawomocne bez względu na ilość obecnych.

(2) Przewodniczący ogólnego zebrania zaznacza w spisie głosowania oddanie głosu przez wyborcę. Sposób głosowania określa zebranie. Za wybranych uważa się tych, którzy uzyskali największą ilość głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los.

§ 39.

Ogólne zebranie zagaja delegat Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego, a w razie jego nieobecności, miejscowy imam lub muezzin, po czym zostaje obrany spośród obecnych przewodniczący, który

kieruje obradami i czuwa nad porządkiem i spokojem obrad. Ma on prawo wydalić osoby, zakłócające spokój lub normalny przebieg obrad. Nadto ogólne zebranie wybiera sekretarza.

§ 40.

Z przebiegu ogólnego zebrania sporządza się protokół, podpisany przez przewodniczącego i sekretarza zebrania. Nadto protokół winien być poświęcony przez miejscowego imama lub w jego zastępstwie przez muezzina.

§ 41.

O dokonanych wyborach przewodniczący zebrania najdalej w trzy dni po jego odbyciu się zawiadamia Najwyższe Kolegium Muzułmańskie, dołączając protokół wyborczy oraz spis wyborców i listę głosowania wraz z ewentualnymi zażaleniami na wybory.

VIII. Majątek.

§ 42.

Muzułmański Związek Religijny jako całość i jego poszczególne gminy wyznaniowe mogą posiadać majątek ruchomy i nieruchomy, jak również zakładać swe instytucje i fundacje dla celów wyznaniowych i dobroczynnych.

§ 43.

Za wykonywanie posług religijnych jako też za czynności, związane z prowadzeniem ksiąg stanu cywilnego, oraz za wystawianie osobom prywatnym wszelkiego rodzaju dokumentów i zaświadczeń władze i urzędy duchowne mogą pobierać opłaty. Mogą one także pobierać, zgodnie z obowiązującymi przepisami, od członków gmin wyznaniowych dobrowolne składki na potrzeby kultu, budowy lub utrzymania meczetów i cmentarzy.

§ 44.

(1) Nieruchomości miejskie lub wiejskie, którym zostały nadane cechy wakufów, stanowią wieczysty majątek Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, jako całości i nie mogą podlegać alienacji ani obciążeniu.

(2) Zamiana istniejącego wakufa na inny rodzaj nieruchomości dokonana być może jedynie w razie nieodzownej potrzeby dla uniknięcia poważnej szkody dla wakufa i pod warunkiem, że dokonana zamiana nie uszczupli jego wartości (substancji).

§ 45.

Wakufy mogą posiadać przeznaczenie wyłącznie na muzułmańskie cele religijno-oświatowe lub dobroczynne.

§ 46.

Szczegółowe przepisy w przedmiocie przyjmowania przez Związek wakufów, zarządzania nimi oraz zamiany ich na inny rodzaj nieruchomości uchwała Wszechpolski Kongres Muzułmański na wniosek Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego.

§ 47.

Najwyższe Kolegium Muzułmańskie ułoży szczegółowy spis wakufów, istniejących w chwili wydania ustawy o stosunku Państwa do Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, i przedłoży ten spis do zatwierdzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

IX. Obrzędy i nauka religii.**§ 48.**

Duchowni (mufti, imamowie, muezzini) mają prawo nosić szaty duchowne, ustalone przez muftiego w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, urządzać procesje, uroczystości religijne i t. p.

§ 49.

(1) Duchowni i wierni Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej podczas nabożeństw zanoszą do Najwyższego modły za pomyślność Rzeczypospolitej i Jej Prezydenta.

(2) W dni świąt państwowych we wszystkich meczetach będą odprawiane uroczyste modły za pomyślność Rzeczypospolitej, Jej Prezydenta, Rządu i Wojska i wypowiedziane odpowiednie przemówienia.

§ 50.

Językiem liturgicznym nabożeństw Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej jest język arabski.

§ 51.

Dla przygotowania kandydatów na duchownych i nauczycieli religii Najwyższe Kolegium Muzułmańskie utrzymuje i prowadzi szkoły duchowne, do których nauczycieli nazacza i odwołuje w porozumieniu z właściwą władzą szkolną mufti, który też ustala program nauki.

§ 52.

(1) Każdy duchowny, o ile posiada przepisane kwalifikacje, może być jednocześnie nauczycielem religii we wszystkich szkołach swojej gminy wyznaniowej, w których pobierają naukę dzieci wyznania muzułmańskiego.

(2) Nauczyciele otrzymują upoważnienie do nauczania religii od muftiego.

X. Przepisy przejściowe i końcowe.**§ 53.**

Dla zwołania pierwszego Wszechpolskiego Kongresu Muzułmańskiego, w myśl postanowień Statutu niniejszego, powołany zostanie przez muftiego w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Tymczasowy Komitet, któremu będą przysługiwały uprawnienia Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego, przewidziane w §§ 15, 18, 22, 39 i 41 Statutu niniejszego.

§ 54.

Do czasu ukonstytuowania się władz Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach, ustalonych Statutem niniejszym, sprawować będą swoje urzędy dotychczasowe władze Związku. Do czasu wydania przepisów i regulaminów, przewidzianych w Statucie niniejszym, będą miały zastosowanie dotychczasowe przepisy.

§ 55.

Wnioski Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego w sprawie zmian i uzupełnień Statutu niniejszego mogą być uchwalane przez Wszechpolski Kongres Muzułmański większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej 3/4 członków Kongresu.

518.**ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW**

z dnia 26 sierpnia 1936 r.

o uznaniu Statutu Karaïmskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 21 kwietnia 1936 r. o stosunku Państwa do Karaïmskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 241) zarządza się co następuje:

§ 1. Uznaje się załączony do rozporządzenia niniejszego Statut Karaïmskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, złożony przez reprezentację prawną tegoż Związku.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: *W. Świętosławski*

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1936 r. (poz. 518).

S T A T U T**Karaïmskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej.****I. Zasady ogólne.****§ 1.**

Karaïmski Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej jest samodzielny i niezależny w swym ustroju i zarządzie od jakiegokolwiek obcokrajowej władzy duchownej lub świeckiej i rządzi się własnymi przepisami religijnymi w ramach ustawy o stosunku Państwa do Karaïmskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, niniejszego swego Statutu oraz obowiązujących praw państwowych.

§ 2.

Przepisy religijne Karaïmskiego Związku Religijnego zawarte są w Piśmie Starego Testamentu.

II. Hachan.**§ 3.**

(1) Naczelną władzą Karaïmskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, naczelnym zarządcą jego spraw i przedstawicielem we wszystkich stosunkach wewnętrznych i zewnętrznych jest hachan karaïmski w Rzeczypospolitej Polskiej.

(2) Do kompetencji hachana poza uprawnieniami, przewidzianymi w dalszych paragrafach Statutu niniejszego, należy:

- 1) decydowanie w sprawach wiary, moralności i praktyk religijnych, a także w sprawach wewnętrznego zarządu,
- 2) organizacja i ogólne kierownictwo sprawami wyznania,